

STUDIO
MADRID

G

A

L

B

B

5

LETNIK XXXVII.
1990 - 1991

MLADINSKA REVIJA
LETNIK XXXVII. 1990 - 91
JANUAR 1991
ŠTEVILKA 5

VSEBINA

Meta Rainer: Pust	113
France Prešeren: Nič ni na zunaj pesniku podoben	114
Niko Grafenauer: O Prešernu	115
Kajetan Kovič: Zlate sanke	115
Berta Golob: Za pustom Gregorčki	116
Natečaj za Galebove naslovnice	117
Franček Rudolf: Kako je zmaj Trdoglav našel prijatelja	118
Zapojmo veselo:	
Janez Bitenc: Žirafa	120
Neža Maurer: Svatba	121
Berta Golob: Gosposko kosilo	122
Ronč in Brenč	123
Kotiček za najmlajše:	
Vera Poljšak: Pipko smučar	124
Labirint	125
Pobarvanka, Drsalke, Voščilo	126
Vreča	127
Tone Pavček: Naše leto	127
France Bevk: Mraz	128
Pripr.: Kristina Kovačič:	
Tudi jaz berem strip	129
Prof. Mavrica: Fizika ni lizika	130
Mali instrumenti:	
Pripr.: Mira Voglar:	
Večstrunska brenkala	132
Igre z vžigalicami	133
L. A.: Od tu in tam	134
Neža Maurer: Luna, Vsak po svoje, Jezik	135
Novosti na knjižni polici:	
Marij Čuk: Bela past	136
Dunja Grgič: Svinčnik riši	137
Šolarji pišejo	138
Urednikova beležnica	142
Branko Lakovič: Uganke in zanke	143

Ilustracije za peto številko Galeba so naredili: Vesna Benedetič, (str. 120); Marjanca Jemec Božič (str. 113, 128); Marjeta Cvetko (str. 121); Piero Furlan (str. 123,130, 131); Dunja Grgič (str. 137); Božo Kos (str. 127); Borut Pečar (str. 115, 119); Jelka Reichman (str. 116, 122); Magda Tavčar (str. 124, 125, 126,127).

Meta Rainer

Ilustr. Marjanca Jemec Božič

PUST

**Pust za sabo
vrečo vlačí,
krofov in
mesa berači,
kar dobi,
vse vanjo stlačí.**

**Maškare
za njim norijo,
se čez travnike
podijo,
za trakove
ga lovijo.**

**Ena mu pa
vrečo sune,
notri najde
tri kapune.**

**Mimo pride
policaj,
vrečo pust
dobi nazaj,
a kopuni
uidejo,
več nazaj
ne pridejo.**

PRILOGA

Življenje v morju -

risba in oprema: Graficenter

NASLOVNA STRAN

Jerneja Rebenak, 2. r. (1989-90)

OŠ »F. Saleški Finžgar« — BARKOVLJE.

France Prešeren
Iz nemščine prevedel Kajetan Kovič

NIČ NI NA ZUNAJ PESNIKU PODOBEN

Nič ni na zunaj pesniku podoben;
zakaj, bo vprašal kdo, med pevce sili
ta, ki sicer se leno motovili
in vse na svetu hodi mu narobe;

ki noče slave in je vdan usodi,
ki zdavnaj je pokopal upe svoje,
kako da o ljubezni všečno poje?
Kdor téga ne doume, naj presodi:

Tudi labod, ki ni mu peti dano
in zdi se, da je tiha, nema ptica,
zapoje, ko začuti smrtno rano.

Izbral si nisem pevskega poklica,
a pojem, ko me nepričakovano
v srce zadela smrtna je puščica.

8. FEBRUAR
SLOVENSKI
KULTURNI PRAZNIK

Niko Grafenauer

O PREŠERNU

Kadar se boste znašli pred vprašanjem, da naštejete nekaj najznamenitejših Slovencev, boste najbrž kot prvega imenovali pesnika.

Pa ne Jovana Vesela Koseskega, ki to ni in danes le malokdo ve zanj, v njegovem času pa so ga slavili in povzdigovali kot največjega pesniškega mojstra, pač pa našega prvega resničnega umetnika, ki je vdihnil slovenski besedi tisti izjemni pesniški sijaj, s kakršnim se njegovi potomci ponášamo še dandanes.

Ta pesnik, ki je umrl pred sto dvainštiridesetimi leti, je France Prešeren. Napisal je eno samo knjigo pesmi z naslovom Poezije (1847), vendar pa je z njo razkril svetu, da je tudi sredi kulturne pušče in vsesplošne narodne nerazvitosti, v kakršni smo tičali takrat Slovenci, mogoče ustvariti v našem jeziku velika pesniška dela.

Iz tega prvega umetniškega vrelca se je kasneje slovensko pesništvo razpredlo v najrazličnejše žive tokove, ki dandanes tvorijo naše pesniško izročilo.

Res je, da je Prešeren tako rekoč iz nič

ustvaril slovenski pesniški jezik in ga odlil v celo vrsto zapletenih pesniških oblik, kot so soneti, gazele, stance in podobno, ki so bile pri razvitejših narodih že davno sestavni del njihovega pesniškega izročila, prav tako pa je res tudi to, da ni pisal samo v domačem jeziku, marveč je ustvaril tudi lepo število nemških pesmi. To je razumljivo, saj je enako kot slovenski obvladal tudi nemški jezik; takrat so namreč vsi izobraženci brali, pisali in tudi govorili med sabo nemško, kajti tudi šole, v katerih so se duhovno oblikovali, so bile nemške, zato je bil vpliv nemške kulture nanje izredno velik in odločilen.

Eno takšnih Prešernovih nemških pesmi je prav v zadnjem času imenitno prelil v slovenščino pesnik Kajetan Kovič. Pesem, ki je napisana v sonetni obliki, sodi med najlepše Prešernove. V njej se pesnik primerja s sicer nimim labodom, ki pa se oglasi s svojim spevom, ko začuti smrtno rano; enako se dogaja tudi z njim, ki je zadet s puščico ljubezni in se ne more upreti temu, da ne bi pel o njej z nezaustavljivim zanosom.

Kajetan Kovič

Ilustr. Borut Pečar

Zlate sanke

Zlate sanke vozijo —
koga neki nosijo?

Morda snežnega moža,
ki ne ve, kje je doma?
Ali veseljake škrate,
kratkonoge in bradate?
Ali pa je zima bela
zlate vajeti prevzela?

Kdor ugiba, ta ugame:
zlate sanke čez poljane
snežnega moža peljajo,
škrate naložene imajo,
botra zima pa drži
v rokah zlate vajeti.

ZA PUSTOM GREGORČKI

O pustu se je navadno precej otoplilo. Kapljalo je od streh. Pota so se razmočila in od daleč je zadišalo po pomladi. Zgodilo se je, da je še nametlo novega snega, toda nihče ga ni vzel resno. Otroci smo se veselili kopnih lis po sončnih rebrih, najbolj pa praznika vseh šem.

V maškarah nisem bila nikoli. To pa gotovo zato ne, ker me Cestarjev Tinko ni povabil, da bi se mu pridružila. Tisti dan sploh ni maral za mojo družčino.

Popoldne je bil na vasi pravi direndaj. Našemili so se povečini le otroci. Hodili so po hišah po dva ali trije skupaj in v svojo cajnico nabirali bobbe, flancate in denarce. Oblečeni so bili v dolga krila in čipkaste predpasnike ali pa v strašansko zakrpane hlače. Maškare v naši vasi niso bile nikoli elegantne in niso predstavljale kraljičen, vitezov in Indijancev, ampak kvečjemu dimnikarje, peke in berače.

Prikimavale so, odkimavale, zmigovale z rameni, izdale pa se niso niti z najkrajšo besedico. Obraz jim je zakrivala maska, ki se ji je od daleč poznalo, kaj vse je že preživela.

Če so prihajale kake maškare od Za krajev, se je vnel obvezen boj. Bile so iz sosednje vasi in nenapisano pravilo je velevalo, da se jih nažene nazaj.

Iz vsake hiše je dišalo po cvrtju. Pust je bil eden tistih redkih dni, ko je bilo na jedilniku meso; prašičje seveda, kuhano v ješpre-

nju. Očanci so hiteli žvečiti tobak, kajti z naslednjim dnem se je začel resnoben čas, ko so se mnogi za dolgo odrekli vsem svojim razvadam.

Na pepelnico smo Pusta pokopali. To je bil slamnat mož, podoben ptičjemu strašilu, ki smo ga otroci za vasjo med vikom in krikom zažgali.

Nekaj časa se je potem govorilo, katera dekleta so »potegnila ploh«, kar je pomenilo, da se v predpustu niso omožila. Navade, da bi jim fantje zato ponoči na streho zvelkli voz, pa se ne spominjam. O njej so veliko pripovedovali dedki in babice.

Kadar je bil pustni torek šele marca, je bil to tudi čas, ko je Gregor ptičke poženil. Dan je bil že občutno daljši, tako dolg, da pri popoldanskem delu ni bilo treba več prižigati luči. V mnogih krajih so zato po reki ali potoku spustili gregorčke. To so bile večje in manjše hišice iz lepenke ali lahkega lesa, v njih pa je gorela sveča. O mraku so zaplavale po vodi, prizor pa je spravil v dobro voljo vse prebivalce. Veliko ljudi je prišlo gledat, kako gregorčke odnaša voda. Pogled na plavajoče lučke je bil res lep.

Zima se je dokončno poslavljalala.

NATEČAJ ZA GALEBOVE NASLOVNICI

Imate že pripravljene barvice, voščenke, svinčnike in čopiče? Še ne? Kaj še čakate! Hitro se lotite dela, sprostite svojo domišljijo in potrudite se: narišite novo Galebovo naslovnico za leto 1991-92 na temo: MOJA NAJLJUBŠA IGRAČA.

Ne pozabite! Risati morate na list v pokončnem formatu 24x33 cm z obveznim napisom GALEB na vidnem mestu in ne preveč na robu risbe. Na hrbtni strani risbe napišite geslo, v ovojnico z geslom pa zalepite list s svojimi osebnimi podatki: ime, priimek, razred in šola, ki jo obiskujete.

Risbe morate odposlati na naslov uredništva do 15. aprila 1991. Ocenila jih bo komisija in določila zmagovalce, ki prejmejo lepe knjižne nagrade. Natečaja se lahko udeležijo vsi učenci in dijaki osnovnih in nižjih srednjih šol ter učenci zasebnih šol v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini.

Na delo torej in mnogo sreče!

Kako je zmaj Trdoglav našel prijatelja

Živel je zmaj Trdoglav, imel je sedem skuštranih glav s prav mnogimi, po meter dolgimi zobmi, ki so rasli vsak v svojo smer. Med zobmi je pljuval ogenj na vse strani. Ker zmaj Trdoglav je bil hudo nevzgojen zmaj.

Tako nevzgojen, da sta mu rekla očka in mamica:

»Izgini iz najine votline, vse skale si že osmodil s svojim pljuvanjem!«

»Saj ne bom več,« je rekel zmaj Trdoglav.

»No, če ne boš več, pa lahko ostaneš!«

»Hura! Ostanem lahko!« se je razveselil zmaj Trdoglav in pljunil mogočen bengalični ogenj iz vseh sedmerih glav. Naenkrat je bilo svetlo kot podnevi, tako svetlo, da se je očku in mamici, uglednima zmajema, pri priči stemnilo pred očmi in napodila sta zmaja Trdoglava iz votline. Še tisti hip.

Nič kaj rad ni šel od doma v širni svet naš zmaj Trdoglav. Jokal je iz sedmerih glav tako zelo, da so nastala Sedmera triglav-ska jezera, Bohinjsko jezero pa je nastalo na kraju, kjer se je spomnil na mamico in prejokal ves dan in se pošteno poslinil z ognjem iz vseh sedmerih ust na sedmerih glavah. Zatem je skočil pod bližnji slap Savica, da se

je še pravočasno pogasil. Je že res, da zmaji ne gorijo kaj prida, toda ogenj iz njihovih žrel je kar kvaliteten.

Zmaj Trdoglav je jokal in jokal in se počasi izjokal.

»Dovolj je joka in Sedmerih in vseh drugih jezer! Saj sem zmaj Trdoglav, če bom le pogumen kot sem neumen, pa bo vse prav.«

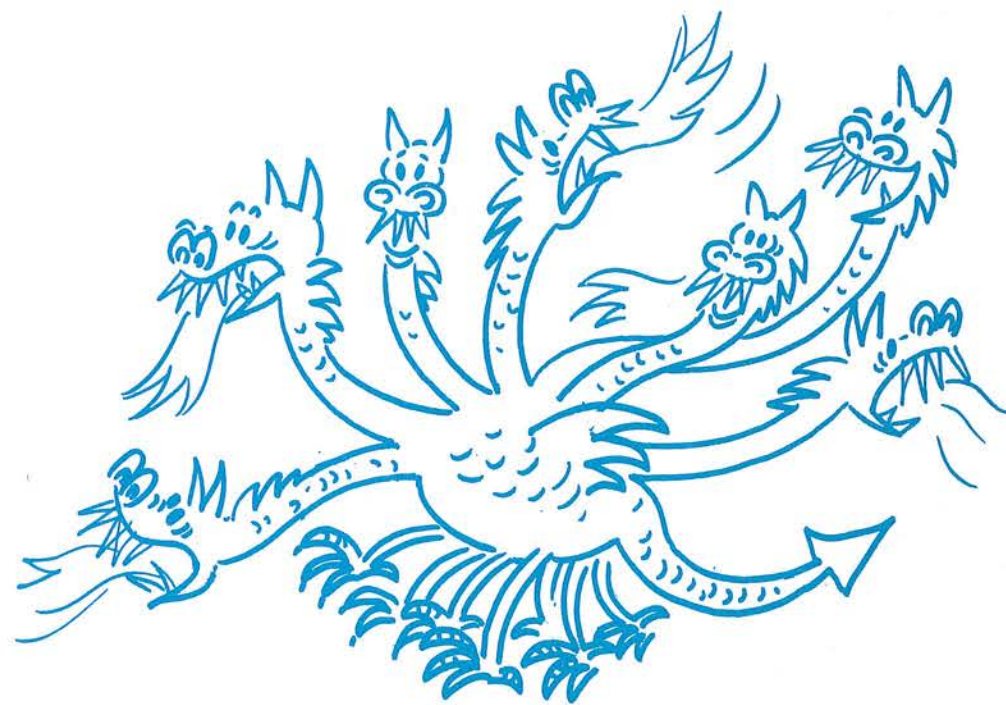
Namenil se je zmaj Trdoglav v Ljubljano, da bi ga vzeli v službo, v Ljubljani pa so imeli že toliko zmajev, da so ribe krmili z njimi. Na Zmajskem mostu so zmaje mleli v mlinčku za meso in jih košček za koščkom ribičem natikali na trnke.

Na bregu Ljubljanice pa je čepel zmaj Trdoživ. Silno je brcal in vpil:

»Z mano že ne bo nihče rib lovil! Najmanj pa Ljubljanici zaspenci!«

Zmaj Trdoživ se je razjezil, svojih dvainsedemdeset nog je pognal v tek in je tekel in tekel in je s svojim pljuvanjem povzročil devetdeset gozdnih požarov, ker pa je spotoma popljuval tudi tri tisoč prašičev, so lahko v Ljubljani priredili veselice, kakor nikoli prej in ne pozneje.

Ko je zmaj Trdoživ pritekkel iz meglene Ljubljane in zagledal brezskrbnega Trdoglava, ki je

ravno žvižgal z vsemi sedmimi glavami Ljubljani naproti, popolnoma neobveščen o tem, kako v tem čudnem mestu obravnavajo poštene zmaje. Ne samo, da jim ne dajejo vsak teden svežih devic za priboljšek, kaj še, nekaj tako žalostnega počno z njimi na Zmajskem mostu, da ni mogoče o tem dvakrat govoriti. Pa k sreči o tem že vemo.

Tako sta se srečala zmaj Trdoglav in zmaj Trdoživ. Oh, kar lepo je bilo. Že v prvem trenutku sta se čudovito ujela. Trdoglav je izpulil Trdoživu šeststo večjih in tisoč osemsto dvaindvajset manjših lusk, Trdoživ pa je Trdoglavu izruval devet zob iz ust tretje in enajst zob iz ust sedme glave. Trdoglav je takoj nato izbil Trdoživu po en zob iz ust vsake

glave, da je bil poslej Trdoživ škrbast na vseh sedem zmajskih žrel, pa še cev za bruhanje ognja na peti glavi je imel docela izpahnjeno. Peta Trdoživova glava je poslej bruhala ogenj samo še postrani in je bila uporabna kvečjemu še za prižiganje plinskih gorilnikov.

Potem sta se Trdoglav in Trdoživ zasmejala, oh, kako sta se zasmejala vsak s številnimi škrbastimi glavami.

»Oh, ti si pravi zmaj!« je navdušeno vzkliknil zmaj Trdoživ.

»Oh, tudi ti si pravi pogumni zmaj!« je odgovoril zmaj Trdoglav.

Objela sta se in si zagotovila, da sta se vedno prav vedno najbolje razumela. In da sta se vzljubila že na prvi pogled.

ŽIRAFKA

1. Zdaj pa hi-tro za-mi-ži-te, z ro-ko
si o-či za-krij-te. Ko odštel bom en, dva, tri
pa po-glejte in po-vej-te kaj pred
va-mi se go-di. va-mi se go-di.

Zdaj pa hitro
zamižite,
z roko si
oči zakrijte.
Ko odštel bom
en, dva, tri,
pa pogledajte
in povejte,
kaj pred vami
se godi.

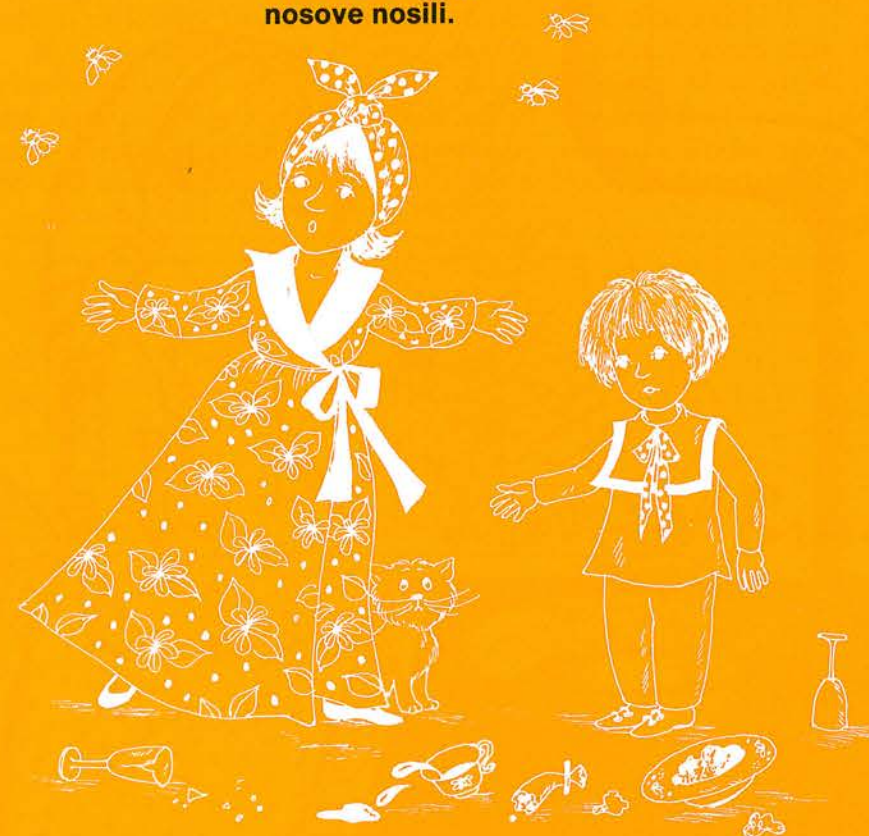
Glej ga spaka!
Stvar je taka:
štiri noge so pri tleh,
z dolgim vratom pa v nebo
radovedno
in poredno
kuka z majčkeno glavo.

SVATBA

Štiri muhe in štiri mušjaki
so svatovali:
iz krožnikov jedli,
iz kozarcev pili,
po mizi plesali,
s krili peli —
nas vse obnoreli.

Za njimi smo se
naokrog podili —
in vedno daljše
nosove nosili.

Gosposko kosilo

Včasih so me doma porabili tudi zato, da sem skuhala kosilo. Ker jedilnik ni bil zahteven, me to opravilo niti ni skrbelo. Krompirjevo juho bi znala skuhati miže, še laže je šlo z repo in zeljem. Tudi žganci so se mi posrečili.

— Le zakaj pri nas otepamo vedno eno in isto? sem večkrat premišljevala. Sošolke so se glasno bahale, kaj da je mama dobrega skuhala. Govorile so o rižoti, o jabolčnem zavitku, o palačinkah.

Saj res, palačinke! Dobrota vseh dobrot, pri nas pa jih ne jemo nikoli. Že tisti zmrcvarjeni praženec je veljal za gosposko jed in je prav malokrat prišel na vrsto. Palačinke pa so lepo gladke, tanke in še namazane.

Tako sem se odločila, da jih bom pripravila, brž ko bom spet na vrsti za kuho.

Prav dolgo ni bilo treba čakati.

Vendar so se hitro pojavile težave. Niti dobro nisem vedela, kako se naredi testo. Manjkala pa mi je tudi kozica, v kateri bi jih pekla.

— Nič, sem si rekla, če to zmore Šturmov Pepca, bom pa še jaz! Moko sem zmešala z mlekom, dodala ščepec soli in veliko mero sladkorja. Ker kozice ni bilo pri hiši, sem se odločila za pločevinast krožnik. V njem sem stopila maščobo, nato pa nanjo vlila testo. Ali je bilo maščobe premalo ali je bilo pregosto ali pa je bil ogenj prehud — moja prva palačinka v življenju se je začela strahotno smoditi. Hotela sem odmakniti krožnik na rob štedilnika. Ker je bil vroč, sem si pomagala s kuhlenco. Krožnik je zletel na tla in se obrnil narobe. Testo je bilo že tako prižgano, da sploh ni padlo z njega. Kuhinja pa je bila polna dima in smradu.

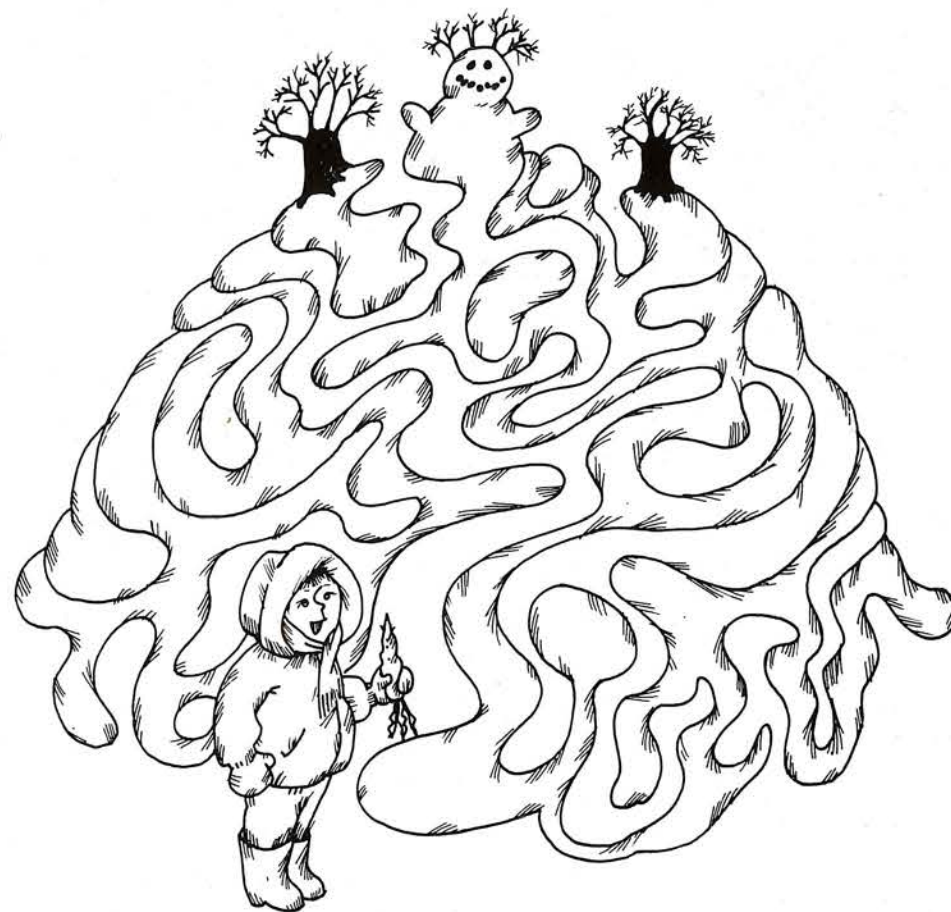
Najhuje pri vsem tem pa je bilo, da sem imela v loncu še veliko testa in da nisem vedela, kaj naj storim z njim. Če ga vržem proč, bom zagotovo tepena, če ga shranim, pa najbrž tudi. In kaj naj sploh skuham za kosilo? Ura se neusmiljeno pomika k dvanajsti!

Brž sem odprla okna in vrata, da bi se iz kuhinje zvalil dim. Tedaj pa se je na vratih pojavila Ančka, naša prijateljica. Meni so se usule solze, ona pa se je kar pripogibala od smeha. Vendar me je rešila iz zagate. Testo za palačinke je predelala v testo za praženec in tako smo tisti dan po dolgem času kljub vsemu imeli gosposko kosilo.

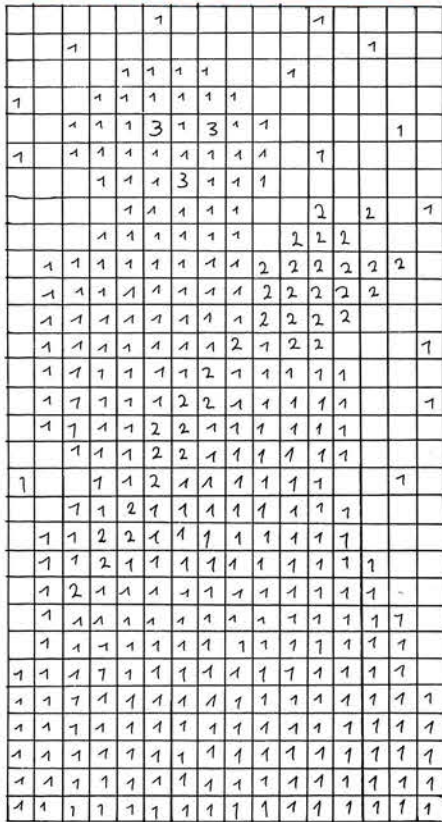

LABIRINT

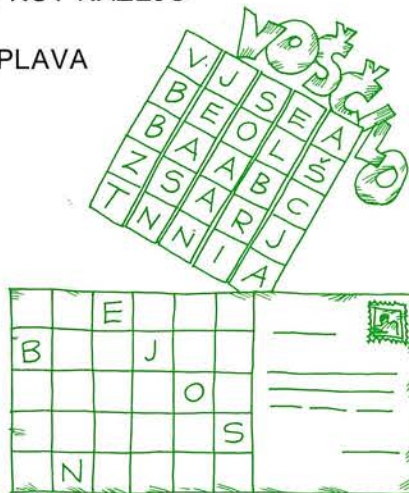
PO KATERI POTI BO PRIŠEL
MARKO DO SNEŽAKA ?

Pobarvanka

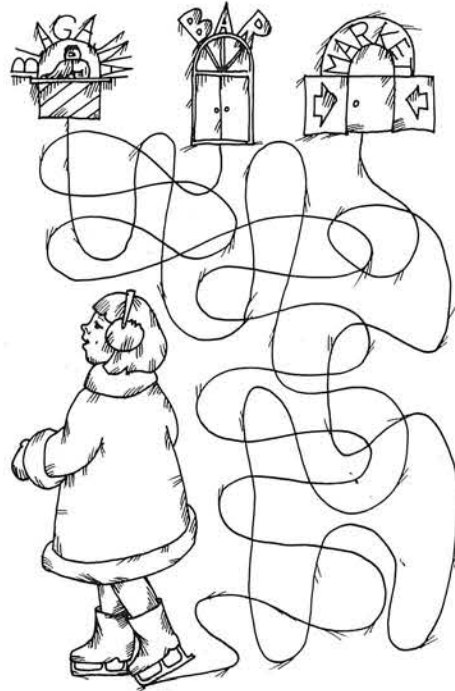

POBARVAJ, KOT KAŽEJO ŠTEVILKE:

1. SVETLO PLAVA
2. RJAVA
3. ČRNA

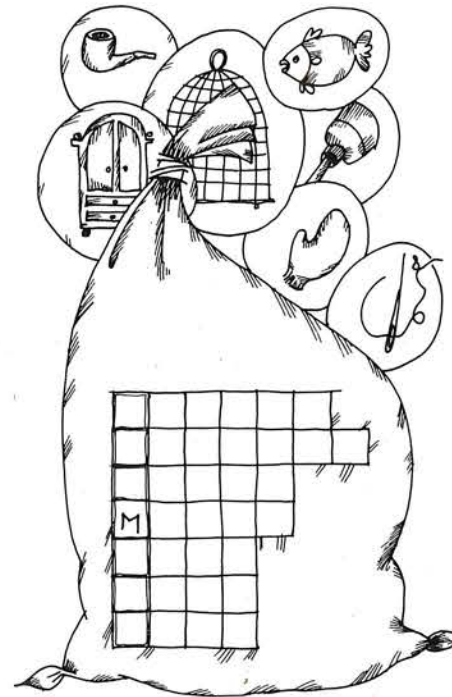

DRSALKE

KJE JE BILA JANA ?

VREČA

VPIŠI V PRAZNA POLJA IMENA PREDMETOV IN IZVEDEL BOŠ, KAJ SE SKRIVA V VREČI.

Tone Pavček

Ilustr. Božo Kos

NAŠE LETO

Trobimo v dude in v rog, pihajmo v klarinet, na pozavni: Letos je pravo leto, ker smo mi glavni!

Starše in tovarišice prevzgojimo in pomladimo in za vse kisle reči najdemo sladko rimo,

potem pa, če vam je prav, podaljšajmo cvetje in petje od letos še za kak dan ali celo stoletje!

MRAZ

Dedek, kdo je prišel
včeraj v našo vas?
»Mraz, naš stari znanec,
čez sneženo gaz.«

Dedek, kaj pa dela
neprijazni mož?
»On na okna siplje
nam ledenih rož.«

In hudobna burja,
ki čez vas drvi?
»Je njegova sestra,
v plesu jo vrti.«

In če jaz bi k njima
na poljano šel?
»Mrazek hudomušni
bi te v malho del.«

Kje sta teta Burja
in stric Mraz doma?
»Daleč za vodami,
čez devet gora.«

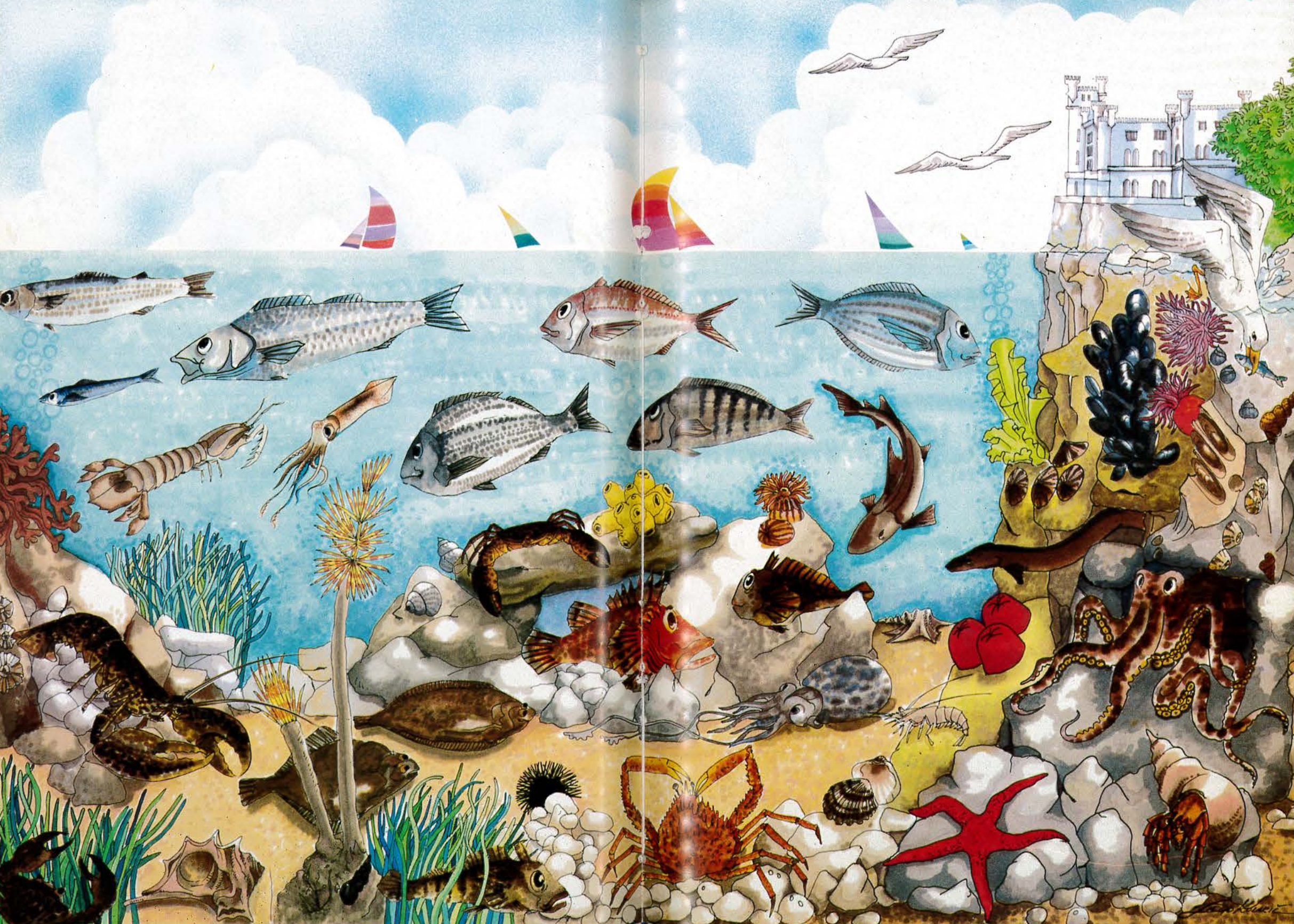
Dedek moj, kaj lepa
je dežela ta?
»Ej, seveda, ivje
tam visi z veja

in ledene sveče,
sneg je leto — dan,
vsi ljudje sneženi,
vsak je v led vkovan.«

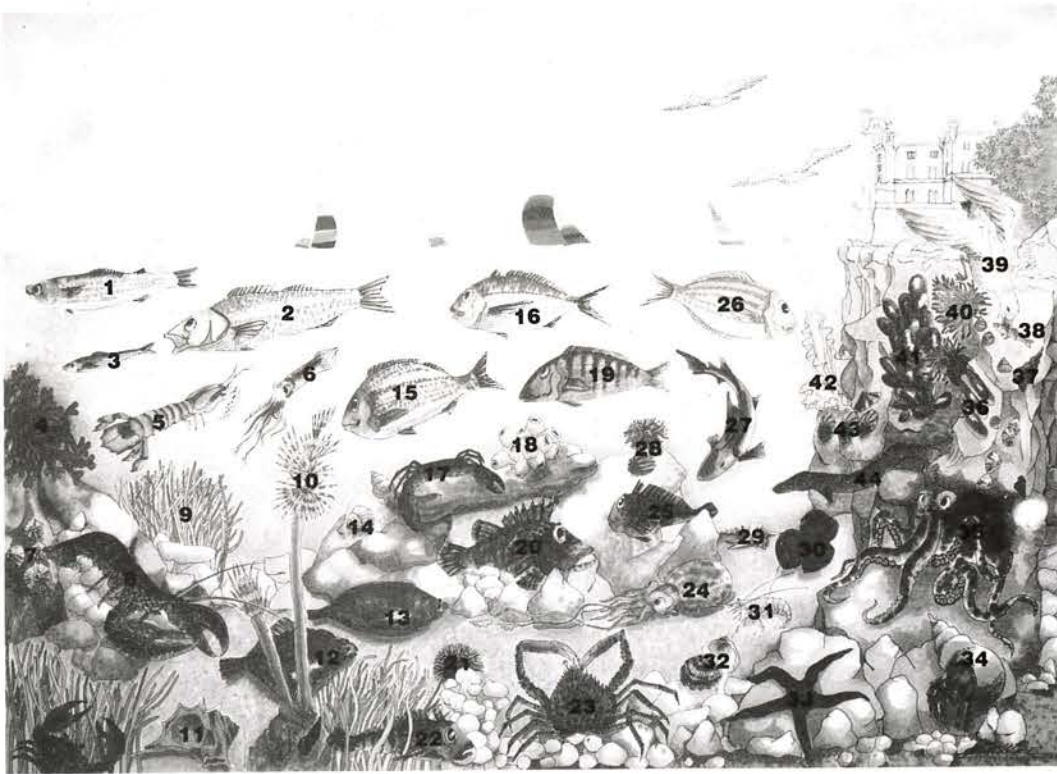
Rajši grejem nasek,
dedku predem čas,
mucek mi pomaga;
z Burjo pleše Mraz.

SLIKOVITO
PREBIVALSTVO MORJA

Tudi jaz berem strip!

Sličice so pomešane. Izreži jih in zalepi v zvezek po pravilnem zaporedju.

- 1 Cipelja
- 2 Brancin
- 3 Sardon
- 4 Jadranska haluga
- 5 Bogomoljka
- 6 Kalamar
- 7 Latvica
- 8 Jastrog
- 9 Pozidonija
- 10 Spirograf
- 11 Bodičasti volek, garuža
- 12 Morska plošča, pašera
- 13 Morski list
- 14 Pegavka
- 15 Orada
- 16 Ribon
- 17 Kosmač, pour
- 18 Spužva spremenljivka
- 19 Ovčica
- 20 Škrpena
- 21 Morski ježek
- 22 Guž

- 23 Morski pajek
- 24 Sipa
- 25 Babica
- 26 Špar
- 27 Pes
- 28 Stražna vetrnica
- 29 Pelikanovo stopalce
- 30 Rdeča morska vetrnica
- 31 Kozica
- 32 Srčanka
- 33 Morska zvezda
- 34 Rak samotarec v rožičku
- 35 Hobotnica
- 36 Morski datelj, prstak
- 37 Rožiček
- 38 Papalina
- 39 Galeb
- 40 Voščena morska vetrnica
- 41 Mala klapavica, pedoč
- 42 Morska solata
- 43 Latvica
- 44 Jegulja

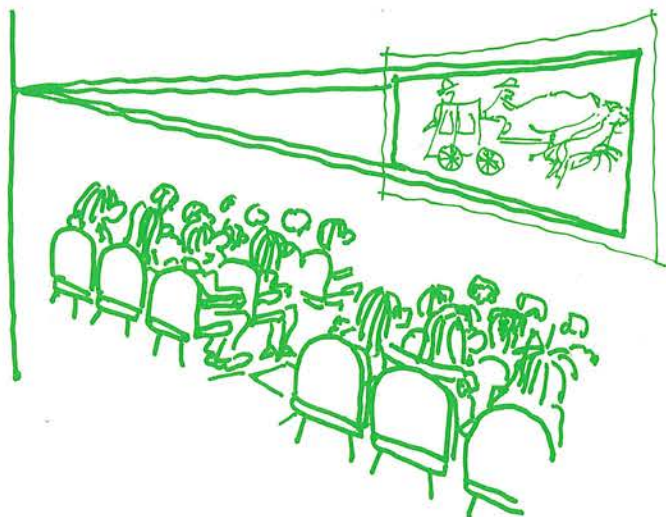

ni fizika

ŠIRJENJE SVETLOBE

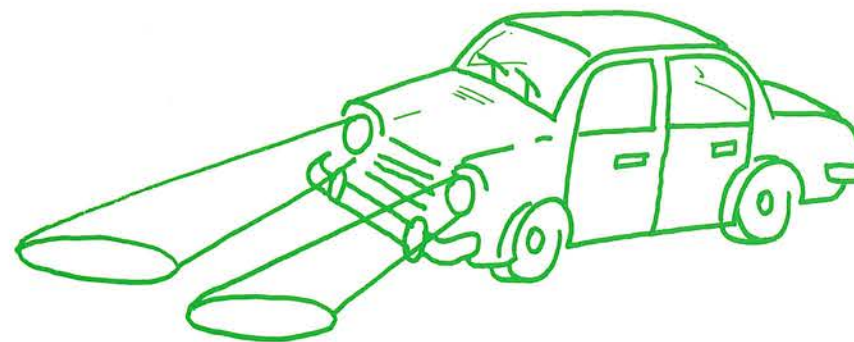
Ste že kdaj bili v kinu? Gotovo ste videli, kako se svetlobni snop iz projektorja razširi in osvetli široko platno.

Širjenje svetlobe lahko sami preizkusite v učilnici. Najprej prostor zatemnite in pustite samo ozko špranjo. Skoznjo bo prodrl svetlobni žarek. Nato potresite puder, da boste lažje opazovali, kako se svetloba širi.

SVETLOBNI SHOP ŽARKOV IN ŽAROMETOV

Tudi pri avtomobilskih žarometih lahko opazite, kako se svetlobni snop razprši.

Svetloba se širi premočrtno. Kako lahko to dokažete? Vzemite tri zaslone iz lepenke in svečo.

V kateri višini morate preluknjati zaslone, da boste lahko videli plamen sveče? Ali se res svetloba širi premočrtno?

Vojan Tihomir Arhar

UGANKE

Desni, levi,
dvojčka sta,
drug ob drugem
hodita.

Barvna
neonska gospa
v temi tiha,
svetla vsa.

(Desni in levi čevlji)

(Neonska reklama)

Jeklene
tekalke,
na ledu
plesalke.

(Drsalke)

Pripr.: Mira Voglar

MALI INSTRUMENTI

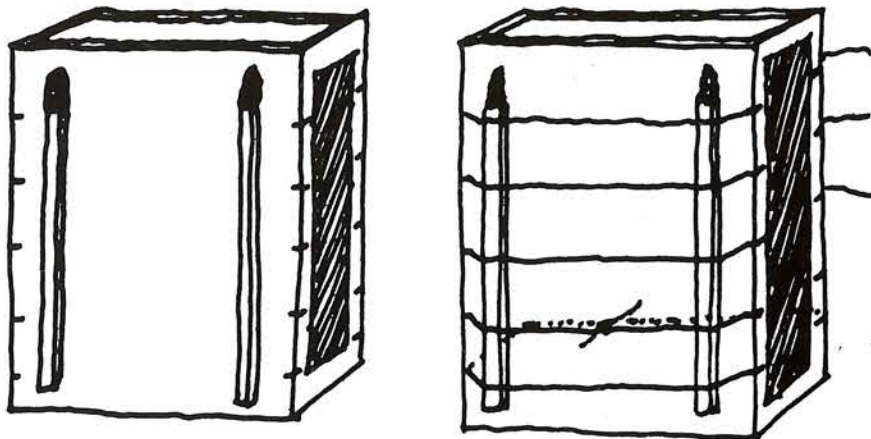
Večstrunska brenkala

POTREBUJEMO:

- vžigalično ali kako drugo škatlico,
- dve vžigalici ali cevčici,
- 4 do 6 gumijastih nitk za strune.

IZDELUJEMO:

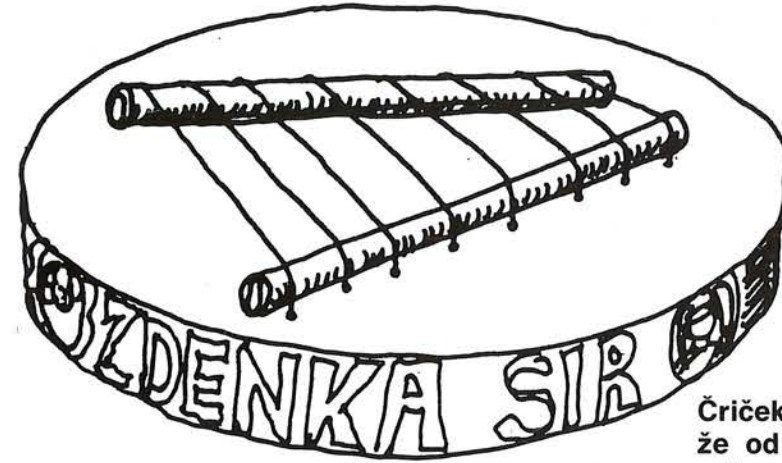
- dve sedli — dve vžigalici ali cevčici — prilepimo na trup podolgem: 5 do 6 mm od roba;
- strune pritrdimo s pomočjo tenkih zarez na vseh štirih robovih škatlice. Zareze delamo z britvico ali grafičnim nožem. Če delamo 5-strunsko brenkalce, naredimo 20 zarez;
- vsako struno — gumijasto nitko — potegnemo najprej v zarezo na spodnji strani, nato v prvo zarezo na zgornji strani. Preden jo potegnemo v tretjo zarezo, jo napnemo, da zazveni v želeni višini. Prosta konca vsake strune lahko zvežemo.

KAKO IGRAMO:

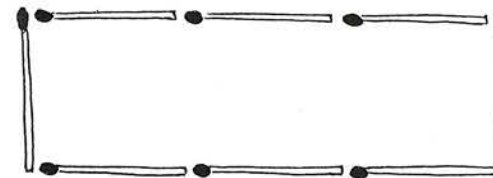
s prstom ali trzalico brenkamo po posameznih strunah: ustvarjamo melodijo. Lahko pa potegnemo prek vseh strun: črikamo. Glasbilo lahko imenujemo brenkalce.

Škatlico od sira odpremo. Gumijaste nitke napeljemo s šivanko. Konca vsake nitke zavozlamo. Sedli — cevčici ali paličici — sta lahko vzporedni ali nekoliko navzven.

Čriček gode, gode že od rane zore... crik, crik.

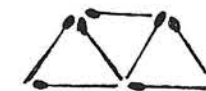
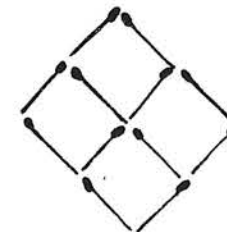
IGRE Z VŽIGALICAMI

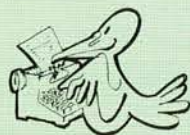

ČE DODAŠ 2 VŽIGALICI
PODVOJIŠ POVRŠINO.

SESTAVI KOCKO IZ 9 VŽIGALIC.

REŠITVE IZ
PREJŠNJE ŠTEVILKE.

OD TU IN TAM

Zalivska vojna

Niso zalegli nobeni pozivi za mir in nobena prizadevanja, da bi se izognili vojni moriji. Sredi januarja je na območju Perzijskega zaliva izbruhnila vojna. Ameriško letalstvo je s podporo zavezniških letalskih sil napadlo Irak, ki se ni do zapadlosti ultimata, 15. januarja, umaknil iz zasedenega Kuvajta. Na kuvajtsko in iraško ozemlje so poletela nadzvočna letala in sejala razdejanje in smrt v obliki elektronsko vodenih bomb in raket, di bi ukolonila iraškega samodržca Sadama Huseina, ki je samovoljno avgusta lani nenapovedano zasedel sosednjo državico Kuvajt.

Američani in njihovi zavezniki sicer pravijo, da so svoje letalske napade usmerili na strateške cilje in uničevali nasprotnikove protiletalske raketne postojanke,

komunikacijska središča in tovarne orožja in strupenih plinov. Dejstvo pa je, da so bombe in rakete padale tudi na civilne cilje, povzročile ogromno škodo in razdejanje in zahtevale tudi človeške žrtve med civilnim prebivalstvom, kot kaže slika.

Ob izbruhu vojne, ki bo imela nedvomno težke posledice tudi za nas, so razne pacifistične organizacije in miroljubni krogi začeli v številnih mestih zahodnih držav prirejati velike manifestacije proti vojni in za življenje, a zaman. Sadam Husein noče popustiti in prav tako nočejo popustiti Američani in njihovi zavezniki, ki postavljajo kategorično zahtevo, da se mora Sadam Husein umakniti iz nezakonito zasedenega Kuvajta.

V vojno dogajanje je posegel tudi papež Janez Pavel II., ki v vseh teh tednih trajajoče vojne poziva nasprotujoče si sile, naj vendarle prenehajo z morijo in poiščejo diplomatsko pot za mirno poravnavo spora. Kaže pa, da vojne v Perzijskem zalivu ne bo tako kmalu konec, saj iraški samodržec grozi še z uporabo strupenih plinov.

Napetost v Jugoslaviji

Zelo napeto je te dni tudi v sosednji Jugoslaviji, kjer je vojska zagrozila suvereni republiki Hrvatski, da bo s silo nastopila, če se zagrebške oblasti ne bodo pokorile njenim ukazom in izročile orožje, s katerim so oborožile svoje policijske sile. Gre za hudo obliko pritiska na Hrvatsko tudi s strani republike Srbije, ki si prizadeva, da bi ohranila Jugoslavijo pred razpadom v obliki federalne ureditve, medtem ko se zlasti Hrvatska in Slovenija prizadevata, da bi prišlo do konfederacije enakopravnih in suverenih republik, čemur Srbija zaradi svojih gospodarskih interesov odločno nasprotuje.

Mraz zajel Evropo

Letos je zima pokazala svoje prave zobe. V zadnjih letih smo skoraj pozabili, kaj je pravzaprav zima. Te dni pa se je pokazala tista prava, z mrazom, burjo, snegom in ledom. Vendar zima ni pritis-

nila samo pri nas, zajela je tudi druge evropske države. Vodnjak, ki ga oklepa led, je s trga pred Panteonom v Parizu. Sicer nam je zima prinesla tudi sneg in z njim veselje, ki ga imajo največ otroci, ki se igrajo in smučajo na zasneženih poljanah.

Neža Maurer

LUNA

Luna pleza na drevo
tiše kakor mucek —
pa vseeno nanjo
jezno laja cucek.

VSAK PO SVOJE

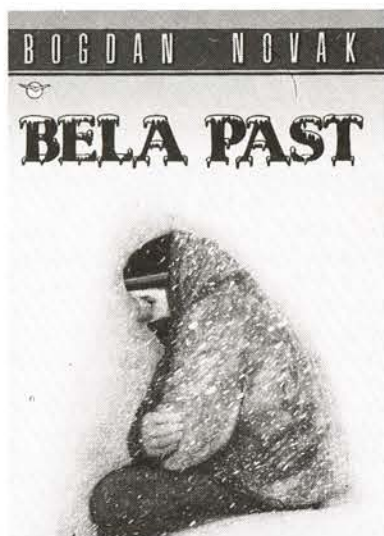
Kadar medved se uči,
vedno godrnja.
Kadar žaba se uči,
kar naprej reglja.

JEZIK

Če jezik ni čist,
grdo govori.
Dokler se ne umije,
naj bo za zobmi.

BELA PAST

Take zime, kakršna je letošnja, že dolgo ni bilo. Pravi praznik za vse smučarje, ki so morali kar nekaj let voziti po umetnem snegu, letos pa je naravnega skoraj preveč. No, ker imamo tako zimo, si ne morem kaj, da ne bi predstavil knjige, ki govori o skupini mladih prijateljev. Ti se odpravljajo na smučanje, a zaloti jih... Boste že brali, kaj jih zaloti in kako se rešijo. Na tem mestu bom odkril le, da je knjigo **BELA PAST** napisal **Bogdan Novak**, znani slovenski humorist in risar satiričnih vinjet v znamenitem Pavlihi.

Plemeniti Hani

»Zdaj pa mir in vsi v vrsto!« je zavpil Laci.

Kričanje na peronu ljubljanske železniške postaje je potihnilo. Mladinci in mladinke taborniškega odreda Rožnik so se postavili v dvojno vrsto. Dekleta spredaj, fantje zadaj.

Vodja odreda Laci Kolar jih je zadovoljno pogledal. Vsi so imeli smučarsko opremo: turne smuči s palicami in ustrezno obutev za turno smuko, smučarsko obleko, poleg tega še vsak velikanski nahrbtnik na plečih.

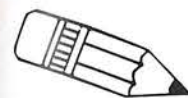
Laci je bil njihov voditelj že peto leto, ves čas študija, pa še zdaj, ko je bil že učitelj tehničnega pouka na osnovni šoli. Po rodu je bil Prekmurec, toda med študijem v Ljubljani ga je zaneslo med tabornike.

V prvi vrsti so stala dekleta: Tanja, Barbara, Andreja, Kristina in Petra. Bile so sošolke, vse iz istega razreda srednje družboslovne šole v Ljubljani. Za njimi so bili fantje: Bor, Uroš, Miha, Gorazd, Aleš in Luka.

Nekje spredaj je zažvižgala lokomotiva.

»Tovariš, kolomotiva nam bo ušla!« je zavpil Uroš.

Uroš je bil debelušen fant pri sedemnajstih. Imel je navado, da je smešno pačil besede. Vsaj njemu se je zdelo smešno. Tako je govoril slubža, nunjo, kolomotiva, fotopatarat in podobno. Sprva se je pačil le z nekaj besedami, potem mu je spakovanje prešlo v navado, spreobračal je vedno več sebed, pardon, besed!

Svinčnik, riši!

— Svinčnik je srečal martinčka, ki se je sončil na skali. Pazljivo si ga je ogledal. Odločil se je, da ga bo narisal.

— Svinčnik je najprej narisal vijugasto črto, ki je postala hrbet in nato samo obris glave. Poskusi začeti tudi ti tako.

— Nato lahko opazuješ, kako je svinčnik nadaljeval z risanjem trupa, repa in štirih nog, od katerih ima vsaka po pet prstov.

— Sedaj pa poskusi kar sam, po spominu, spet narisati novega martinčka. Pazi, da bo svinčnik risal vedno na rahlo, in zato imej mehko zapestje.

— Na koncu lahko martinčka po-barvaš in na podoben način lahko narišeš tudi miško.

**ŽELJE USLIŠI,
SVINČNIK RIŠI!**

KAJ SEM DOŽIVELA NA POTI V ŠOLO

Neko jutro sem se nejevoljno zbudila.

Čuden, nežen glas me je bil že tolikokrat poklical. Počasi sem odprla oči in pred seboj sem videla vilo. Oblečena je bila v rumeno barvo in oči so se ji svetlikale kot zvezdici.

Pospremila me je do velike, lepo okrašene mize. Pojedla sem zlate piškote, pečen kruh in popila mleko. Oblekla sem se in šla na dvorišče. Dva majordoma sta mi nosila torbo. Tam me je čakala zlata kočija, ki je imela vpreženih šest belih konj. Vozila je zelo hitro. Nenadoma je spremenila smer; ustrašila sem se, ker je manjkalo le deset minut do osme, ko se prične pouk. Kočija se je ustavila blizu nekega gozdička.

Tam je bilo mnogo lepih živalic. Srne so skakljale okoli mene, zajčki so se podili za mano, vervice so tekale gor in dol po mojih rokah ter skakale po drevesih in ptički so sedali na moje prste ter zabavno čivkali. Palčki so me od povsod klicali in želvice so mi pomagale prečkati jezero. Bilo je povsod polno barvanih rožic in medvedki so jih nabirali zame in mi jih podarjali.

Hodila sem po ozki stezi ter prišla do velikega, črnega jezera. Tam je bil koncert žab, ki so me bile povabile, naj jih poslušam. Bilo je zelo zabavno: z vsakega vodnega lista so se prikazovale žabice ter kvakale.

Nenadoma je začelo deževati. Živalice so stekle vsaka v svoj brlog, mene pa so povabili škratje na svoj domek. Bil je zelo zanimiv. Imeli so samo tri sobe. Najstarejši škrat mi je pokazal vsako sobo posebej: veliko kuhinjo, majhno pisarno z mnogimi knjigami, kjer je študiral, ter dnevno sobo, kjer je bila omara in v njej postelje ena nad drugo. Palčkova žena mi je dala piškote in mi pokazala, kako se pečejo.

Bilo je tako lepo, da sem pozabila na šolo. Lepa vila me je poklicala in mi rekla, naj takoj stečem v kočijo. Ker je bilo pozno, se je kočija dvingnila v zrak in letela.

Ko sem pristala pred šolo, sem pogledala na uro in je manjkalo pet minut do osmih. Zlata kočija pa je bila v hipu izginila.

Cele dneve sem se spraševala, »kako« se je moglo vse to zgoditi.

Lara Komar
5. r. OŠ »M. Gregorič«
SV. ANA

KAR JE RES, JE RES!

Me deklice smo včesih res poredne. Preveč klepetamo! Pri vsaki stvari vedno rade dodajamo svojo bla-bla! Tako smo postale prave klepetulje. Toda danes nam je prišlo na misel, da bi se le vsaj malo poboljšale. Še posebno zaradi tega, ker nas je bilo malo sram, ko nas je učiteljica nepričakovano presenetila: na tablo je namreč napisala: »Rada bi ti povedala...« — spis!

Prav gotovo smo me deklice tisti dan preveč klepetale med poukom. Učiteljica se nas je menda resnično naveličala. Nobena njena beseda tisti dan ni zalegla. Preveč smo si imele povedati. Učiteljica nam je mirno povedala nekaj misli v zvezi s spisom in nam razložila, kako bi lahko komu kaj povedali. Čakala je, da bi le kdo od nas začel pisati. Vse tri, me deklice, pa smo se začele spogledovati in niti eni ni prišlo prav nič na misel.

Učiteljica je čakala in čakala, me tudi. Gledale smo uro na steni in časa je bilo vedno manj na razpolago! Niti ena beseda, niti ena misel, nič, prav nič ni bilo tisti dan v naših glavah. Začele smo se truditi, polagale smo roko s peresom na začetek strani v zvezku, a vse zaman. Učiteljica je rekla, naj pohitimo. Hitele smo misliti, a vse skupaj ni bilo tako lahko. Šlo nam je skoraj na jok in bilo nam je zares neprijetno, čeprav se ne bojimo učiteljice. Nekaj besed smo le spravile skupaj, čeprav z veliko težavo, in še tiste niso bile vse prave.

Veste, treba je doživeti nekaj takega. Povemo vam, da smo tisti dan vse tri deklice resnično razumele samo eno stvar, da je lažje klepetati, kot napisati spis! Eh, razumele smo tudi našo ubogo učiteljico, ki nam je hotela dokazati, da se moramo me deklice, velike klepetulje, čimprej poboljšati. Zato smo se odločile, da tudi vam povemo naše želje: res se bomo poboljšale!

Deborah Rodella, Yari Zeriali,
Marialisa Bandi
4. r. OŠ »F. Venturini«
BOLJUNEC

OBISK V OPENSKI BANKI

S prijatelji smo se znašli na Trgu Oberdan, od koder smo se s tramvajem odpeljali na Opčine. Napotili smo se peš do Hranilnice in posojilnice in si jo ogledali. V glavni dvorani smo videli razne urade. Pod zemljo smo videli vhod k blagajnam, opremljen z električno in protipožarno napravo. Šli smo skozi tri vrata in znašli smo se v mali dvorani, kjer so bila vrata glavne blagajne in vrata, ki peljajo v garažo. Vrata glavne blagajne so imela pet ključavnic. V glavni blagajni je mnogo majhnih predalčkov, v katere spravljajo lastniki zlato in druge vrednosti.

Spremljevalec nam je pokazal razne stroje, ki pomagajo uradnikom pri njihovem delu. Razložil nam je tudi, kako pošiljajo denar v razne blagajne, in sicer preko cevi, to je pnevmatične pošte. Na ta način pošiljajo tudi pisma iz enega urada v drugi. V prvem nadstropju nam je spremljevalec pokazal računalnike in stroje za fotokopiranje. Tam smo zvedeli, da ima naš spremljevalec rojstni dan, zato smo mu veselo zapeli. V drugem nadstropju smo videli telex in telefax, tehtnico za pisma in stroj za lepljenje pisem.

Vrnili smo se spet v podzemlje in preko hodnika dospeli v prvo nadstropje, kjer smo si ogledali stroj, ki piše šesto vrstic v eni minuti in trakove, na katerih so registri-rani podatki iz računalnikov.

V neki dvorani so nam pripravili malico. Po končanem obisku smo se zahvalili in pozdravili spremljevalca in se napotili proti Obelisku, kjer smo počakali tramvaj. V bližini postaje smo videli Napoleonsko cesto. Nato smo se vrnili domov. Vse je bilo zelo zanimivo.

Elisa Frandolič
4. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

S tramvajem smo se pripeljali na Opčine in šli v banko. V prvem nadstropju smo videli stroje za preslikavanje, računalnike, videli pa smo tudi strojček, ki šteje denar. Šli smo v drugo nadstropje in zapeli pesmico gospodu Ediju, našemu vodiču, ki je ravno dan prej slavil rojstni dan. Potem smo šli pod zemljo in videli železno blagajno. Po končanem obisku smo imeli zakusko. Zahvalili smo se jim in odšli peš do Obeliska. Potem smo se vrnili v mesto s tramvajem. Bilo je lepo in prijetno.

Dean Carli
4. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

Ogledali smo si opensko banko. Učenci osnovne šole »Josip Ribičič« smo se na Opčine peljali s tramvajem. V banki nas je sprejel prijazen gospod, ki nam je nekaj povedal o poslovanju banke in nam tudi razkazal njene prostore. Zelo so mi bili všeč stroji, ki so seštevali denar. Meni je

Šentjakovski učenci pred opensko Hranilnico

Foto: Marko Mikolj

bila najbolj všeč železna blagajna z varnostnimi skrinjicami. Ko smo si vse ogledali, so nas povabili v poseben prostor, kjer so nam pripravili majhno zakusko. Poslovali smo se in odšli peš na Obelisk, kjer smo se malo poigrali. Nato smo se vrnili v Trst. Vreme je bilo zelo lepo in bil sem zelo zadovoljen.

Erik Sancin
4. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

Šli smo si ogledat Hranilnico in posojilnico na Opčine. Banka je trinadstropna. Videli smo: železno blagajno s kombinacijo na ure, varnostne skrinjice za dragocenosti, stroj, ki šteje denar in ki veže bankovce v snopiče. Videli smo še stroj, ki zлага kovance v stolpičke, telefax, poštni urad, garažo in druge zanimive reči. Potem smo imeli zakusko. Po zakuski smo šli v Prosvetni dom in na Obelisk. Bilo je zelo lepo.

Marko Mikolj
4. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

MOJA SESTRA

Moji sestri je ime Jadranka. Ima rjave oči, črne in na kratko ostržene lase, visoka je 162 cm in tehta 45 kg. Stara je 12 let, obiskuje 2. r. srednje šole, in kot zgleđa, je bolj pametna kot jaz. Zato ima v šoli tudi več sreče in dobi boljše ocene. Popoldne hodi igrati namizni tenis, obiskuje tečaj angleščine in hodi k skavtom, zato ima le malo časa zame. Kadar je prosta, se najraje igra igre, ki jih je nama prinesel Miklavž.

Iztok Cergol
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

OBISKALA NAS JE ZOBOZDRAVNICA

Obiskala nas je zobozdravnica. Povedala nam je, kako si moramo umivati zobe in da je treba ščetko menjati vsaka dva meseca. Obrazložila je, da postanejo dlesni temno rdeče in krvavijo, če so bolne. Najbolj pripraven predmet za umivanje zob je ščetka. Zobe si moramo umivati po kosilu, zjutraj in zvečer. Če imajo otroci slabo raščene zobe, morajo nositi aparat. Potem nam je pokazala zobe in povedala, kako se imenujejo: sekalci, podočniki in kočniki.

Martin Grgič
3. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

NOVO LETO NAM JE PRINESLO

Prvi dan pouka po božičnih počitnicah se je zgodila velika nesreča. Počila je vodovodna cev in voda je poplavela naš in drugi razred. Zato smo šli v vrtec. Tam smo se igrali in pomagali pospravljati, ker nas je učiteljica Alenka iz vrtca vprašala, če lahko pospravimo. Kmalu smo se oblekli in šli domov. Doma me je mama vprašala, kaj se je zgodilo. Povedal sem ji, da smo imeli na šoli poplavo. Naslednji dan smo šli v šolo v Trebče, ker bodo morali gasilci in delavci na naši šoli pregledati in popraviti vodovodne cevi.

Valter Mahnič
3. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

V KNJIŽNICI IN KNJIGARNI

Šli smo na obisk v Tržaško knjigarno, kjer sem srečal strica Dušana. Povedali so nam, da so pred leti povečali knjigarno in da je poleg knjigarniških prostorov tudi galerija, v kateri so imeli že stoto razstavo. Umetnik Franko Vecchiet nam je pokazal slike v galeriji. Med temi sem opazil tudi njegova dela in slike Klavdija Palčiča. Zaman pa sem iskal našega prijatelja Bambiča.

Potem smo se napotili v knjižnico. Tam smo si ogledali zanimive stvari. Med temi je bila ogromna knjiga napisana v latinščini in mikroskopska knjiga s planinskimi pesmimi. Videl sem tudi zbirke Primorskih dnevnikov od leta 1945 do danes. Potem so nas naučili, kako si lahko izposojamo knjige. Upam, da bomo večkrat šli na take šolske izlete.

Štefan Grgič
3. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

NA MLADINSKI PREDSTAVI

Sredi decembra smo učenci šole »P. Trubar« iz Bazovice šli na Opčine na predstavo mladinske igre »Plesoči osliček«. Mislili smo, da se bomo peljali z avtobusom, a ga ni bilo, zato smo se morali peljati z avtomobili.

Predstava se je pričela ob desetih. V igri so nastopali večji otroci. Deklici sta igrali vlogo roparjev in oslička je igral mladenič. Roparja sta večkrat ukradla oslička in osličkov prijatelj jima je zavezal noge z debelo vrvjo. V dvorani je bilo mnogo otrok in vsi smo pozorno sledili dogajanju na

odru. Srečni smo se vrnili v šolo in kmalu nato odšli domov.

Jana Ban
3. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

MOJA HIŠA

Moja hiša je velika in visoka. Ima eno nadstropje in veliko dvorišče. Spredaj je sedem oken in ena veranda, zadaj pa sta dve okni in notranje stopnice. Na stopnicah imamo lepe cvetice. Na strehi so tri dimniki in antena.

Aleš Gregori
3. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

Moja hiša je visoka in dolga in ni še dokončana. Po stopnicah gremo v prvo nadstropje. V pritličju imamo staro stanovanje, v katerem je kuhinja, spalnica, dnevna soba, kopalnica in pod zemljo imamo veliko klet. Na koncu hiše je garaža. Zadovoljna sem, ker bomo kmalu hišo dokončali.

Tanja Giacchi
2. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

Moja hiša ima dve nadstropji. V vsakem nadstropju sta dve stanovanji. V drugem nadstropju je mama in očetova ambulanta, na drugi strani pa stanujeta babica in dedek. V prvem nadstropju stanujemo mama, očka in jaz. Blizu nas stanuje prababica in bratranec z ženo.

V pritličju so še klet, drvarnica in garaža. Vse stopnice so zunaj hiše. Pred hišo je veliko in lepo dvorišče s travnikom. Tam rastejo štirje grmi in češnja, ki somladi zacveti.

Matej Crismancich
2. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

Moja hiša je lepa. Ima sedem prostorov: kuhinjo, dnevno sobo, dve kopalnici in tri spalnice. Pod kuhinjo je klet. Hiša ima dvanajst oken in dvoje vrat. Od zunaj še ni prepleškana, vendar je meni vseeno všeč. Pred hišo imamo velik vrt. Tam raste šest smrek in tri breze. Poleti imamo tudi veliko cvetic, še posebno vrtnic, ki jih sama rada zalivam.

Če me kdo išče, me najde na hišni številki 180.

Petra Žagar
2. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

TEKMOVANJE V ŠOLI

V šoli smo priredili tekmovanje. Odgovarjali smo na vprašanja o Kraški mlekarni in o hlevu gospoda Guština. Igro smo tako pripravili, da smo se učenci porazdelili v štiri skupine in med seboj tekmovali. Odgovarjali smo na vprašanja, ki jih je prej na listke napisala učiteljica Zoja in jih dala v vrečko. Za pravilni odgovor je skupina dobila 10 točk, za nepopolen odgovor 5 točk, če pa smo popolnoma zgrešili odgovor, nismo dobili niti ene točke. V moji skupini so bili: Francesca, Axel, Fabrizio in Matjaž. Zmagali sta skuini A in B s 50 točkami. Moja skupina in skupina Č sta se uvrstili na drugo mesto s 40 točkami. Taka oblika pouka na šoli mi je zelo všeč.

Iztok Cergol
4. r. OŠ »P. Trubar«
KATINARA

RAZSTAVA O PARNEM STROJU

V šoli smo naredili raziskavo o parnem stroju. Ko se vozimo z vlakom, si le težko predstavljamo danes, kako dolga je bila pot razvoja železnice. Železniško omrežje je danes zelo razširjeno, sodobni vlaki so hitri in signalizacija je računalniško vodena in vse se še razvija v neslutene smeri. Železnica pa je tudi ekološko ena najčistejših sredstev.

Pot do tega razvoja pa je bila zelo dolga. Vsi vemo, da vlak vozi po jeklenih tračnicah. Vedno pa ni bilo tako. Prve železnice so imele različne širine tirov. Šele Stephenson je uvidel, da bo razvoj hitrejši in bodo železnice vozile na velike razdalje le po enako širokih tirih. Njegove lokomotive so vozile po tirih, katerih tračnice so bile postavljene v razdalji 1435 mm, kar danes imenujemo normalni tir. V tovarnah, rudnikih, železarnah in gozdovih uporabljajo ozkotirne železnice, ki lahko vozijo tudi v hribovitih krajih. V raznih državah pa uporabljajo tudi širokotirne železnice, kakor na primer v Sovjetski zvezi, Argentini in drugod.

Nekoč so v rudnikih uporabljali lesene tračnice in po njih premikali vozičke z izkopano rudo. Najprej so jih ročno porivali, potem so uvedli konjsko vprego, nato so začeli uporabljati majhne lokomotive, ker pa so bile pretežke, je bilo treba lesene tire zamenjati z jeklenimi.

Razvoj železnice pa je neposredno povezan z razvojem parnega stroja. Že Heron iz Aleksandrije je v prvem stoletju našega štetja izdelal kotel s cevmi, po katerih je prihajala para, ki je vrtela kroglo. Leta

Nestrpno čakam na vaše dopisnice s pravilnimi odgovori na vprašanja, ki sem vam jih zastavil v zadnji rubriki. V prejšnji številki sem objavil imena krajev in vasi na Goriškem, ki so se nanašala na osrednji barvni zemljevid goriške pokrajine v treh delih. Izpustil sem šest imen, ki jih morate sami poiskati in jih potem napisati na dopisnico in jo odposlati na uredništvo.

Doslej sem dobil nekaj odgovorov, pričakujem pa jih dosti, dosti več. Pomnite, da veljajo odgovori za tradicionalno vsakoletno Galebovo nagradno žrebanje, katerega prva nagrada je lepo, športno kolo.

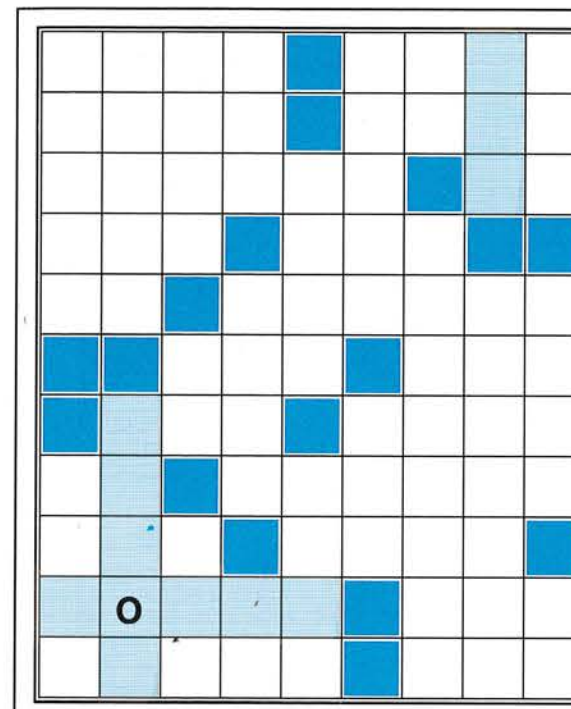
Pohitite, vendar pazite: veljavni so samo pravilni odgovori, pozanimajte se pri starših, učiteljih

ali višješolcih, da ne bo kakšne napake. Zadnjič sem napovedal, da bo žrebanje že v začetku februarja, žal pa moram rok prenesti na april, ker vas res ni bilo dosti, ki ste doslej odgovorili. Pripomnim, da lahko pošljete tudi po več dopisnic, tako da imate več možnosti dobiti kakšno nagrado.

Zaradi nesporazuma med uredništvom in razpošiljatelji Galeba je žal prišlo do precejšnje zakasnitve pri razdeljevanju knjige Milka Bambiča »Kralja Honolulu« vsem pridnim naročnikom. Oproščam se za neljubo zamudo v upanju, da ste v tem času vsi že pridno prebrali lep Bambičev strip.

UREDNIK

UGANKE IN ZANKE

kombinacijska križanka

S pomočjo že vpisane črke O in črnih polj razporedi vodoravno in navpično v lik vse spodnje besede. Če jih boš vse pravilno razporedil, boš v sivih poljih dobil ime treh naših športnih društev.

- 2 črki: EC, IE, KA, LE, SO, ŠK, TK
 3 črke: AKT, ALI, EJA, IKA, NIŠ, OČE, OLE, OSA, SAK, SKI, TRI, UGO
 4 črke: ALEŠ, ARIS, ČAŠA, ESTE, LODI, OLEG, PERU, PIVO, REAL, REVA, SIPA, STEN
 5 črk: ALICE, ELIJA, POTEK, PRIČA
 6 črk: ADAMIČ, SEKIRA, TIVOLI
 7 črk: ISERNIA
 8 črk: EMOLIENS.

1700 je Papin izumil parno črpalko, ki so jo rabili v rudnikih za črpanje vode, prvi parni stroj pa je potem izdelal Newcomb. Prvi parni stroj je bil neroden in počasen, zato ga je Watt izboljšal. Izdelali so prvi stroj in ga postavili na kolesa. Bil pa je zelo počasen in se je premikal od 4 do 5 km na uro. Prvo lokomotivo je izdelal Stephenson in ji priklopi vagona za prevoz ljudi in tovorov. Vagoni so bili odprti in vožnja je bila neudobna, nekateri so celo trdili, da je škodljiva. Pri nas tedaj še niso izdelovali lokomotiv, te so gradili samo v Ameriki. Prva železniška proga pri nas je peljala z Dunaja do Trsta. Začeli so jo graditi leta 1844. Lokomotivo, ki je vozila na tej progi, so kupili v Ameriki. Progo so dokončali leta 1857. V drugi polovici prejšnjega stoletja je v Sloveniji vozilo več parnih lokomotiv in prvi vlaki so vozili s hitrostjo od 25 do 35 km na uro. Na koncu stoletja pa so vlaki že vozili 100 km na uro. Prve parne lokomotive so bile majhne in lahke, šele kasneje so dobile kabino za kurjače. Spočetka so ogenj na lokomotivah kurili z drvni, kasneje s pre-

mogom. Lokomotive so postopoma izpopolnjevali in gradili so vedno večje in daljše, ker je bila potrebna večja moč za vleko vagonov.

Karl Gölsdörf je naredil načrt za težko gorsko tovorno lokomotivo, ki so jo vsestransko uporabljali za vojne potrebe med prvo svetovno vojno. Razvoj v gradnji lokomotiv se je nadaljeval tudi po prvi svetovni vojni. Gradili so vedno večje, močnejše in hitrejše lokomotive in v Nemčiji so izdelali veliko in močno lokomotivo vrste 52. Teh lokomotiv so izdelali 6200, ki so potem med drugo svetovno vojno služile za prevažanje vojaških transportov na razne fronte. Po vojni je samo v Jugoslaviji ostalo 343 teh lokomotiv.

Po drugi svetovni vojni je tehnika naglo napredovala in parne lokomotive so nadomestile nove, dieselske in električne.

Nastja Milič, Eleonora Spacal
 Corinna Candian, Ivana Flego
 5. r. OŠ »K. Širok«
 DONADONI - TRST

osmosmerka - »puzzle«

Po abecednem redu so priimki raznih italijanskih nogometašev pomešani v vseh osmih smereh (vodoravno, navpično, diagonalno, naprej in nazaj). Ko boš uokviril vse, ti bo ostalo še pet črk, ki tvorijo priimek Interjevega nogometnega vratarja in državnega reprezentanta, ki mu je ime Walter.

AMARILDO NELA
 COMI ONORATI
 DONADONI PIN
 LUPPI POLI
 MALDINI SOSA
 MARADONA TAFFAREL
 MAROCCHI

O D L I R A M A
 I P P U L S N C
 N I T A R O N O
 I N Z E D S P M
 D O N A D O N I
 L E R A F F A T
 A A L E N N G A
 M A R O C C H I

Slikovna križanka

	SAMOKRES	SLOVITO LETOVIŠČE NA SICILIJU	BELA STARORIMSKA HALJA	BERI REVUJO GALEB	BEKA V SEVERNI AMERIKI	HIMSKA BOGINJA JEZE	PALEHMO
VINDRODA BASTLINA				TRENUTEK			
NOS. EKIPA IZ MADRIDA				60 MINUT			
				ZBORI 8 PEVCEV			
PROSTOST							ODPRTA POŠKODBA NA ROKI
PRVNI KOŠ. OPRSE						ŠOLSKA KAZEN	
ZAČETNICI LEVA MODICA			FRANCOŠKI -GIRD-				
BELGIJSKO ZDRAVILIŠČE			LOŠČILO				
PREJA IZ SVILE							
HIŠNI BOG PRI RIMLANIH					NE JAZ, NE TI		
LIKERJI IZ RIZA					RAVENNA		

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE UGANK IZ TRETJE ŠTEVILKE

3x5 3x5 3x5. Pesek, ekipa, silos, epoha, kasač. Ropar, opere, Pesek, arene, reket. Kalup, anode, Loris, Udine, Pesek.

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA. Zola, Soss, Adam, leto, indigo, EB, rod, agava, ES, Drava, Sue, trg, gen, Lodi, Tanatos, rei, Ester, Stout, oda, Tarsa, pik. *Rešitev* = Trst.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Pek, ala, Nen, Samo, kamen, Fontolan, Iberka, TA, Togo, tir, honorar, LK, Vodnik, Riva, GR, krone, ura, Divac, bas. *Na sliki* = Samo Kokorovec.

REŠITVE UGANK IZ 3. ŠTEVILKE SO POSLALI: Vasja Križmančič, Ingrid Žagar, Vitomir Križmančič, Ivo Križmančič, Lorenzo Bachi, Matej Križmančič, Tanja Ciacchi, Aleš Gregori, 1. in 2. r. OŠ "P. Trubar" — BAZOVICA. Marko Mahnič, Elia Hrovatin, Daša Stanič, Sara Bevilacqua, Julij Vanello Premru, Martina Cunja, Martina Tonet, Matija Vidmar, Arin Marchesi, Sara Lo Casto, Luka Kofol, Devan Cecchi, Eugenio Chiarle, Ivan Mikulus, Martina Viviani, Andrea Hrovatin, Anja Starec, Ines Zemlič, Tilen Tavčar, 2., 3., 4. in 5. r. OŠ "F. S. Finžgar" — BARKOVLJE. Martina Kosmina, Sara Ferluga, 3. in 5. r. OŠ PROSEK. Jadranka Križman, 1.a r. SŠ "F. Levstik" — PROSEK. Valentina Smotlak, Katja Appe, Christian Zotti, Riccardo Polesello, Giuliano Stibiel, Elio Lobascio, 4. r. OŠ "M. Gregoriii Stepančič" — SV. ANA. Iztok Cergol, 4. r. OŠ "F. Milčinski" — KATINARA. Jasmina Kralj, Nicoletta Dessi, Katy Maurel, Biserka Cesar, Martina Coretti, Tilen Kralj, Karin Crissani, Federica Dagostini, 1., 2., 3. in 5. r. OŠ "P. Tomažič" — TREBČE. Jan Sadlowski, Lara Skrinjar, Katja Starec, Marko Čuk, Alex Baruca, Christian Sustersich, Alan Sancin, Davide Tomaselli, Jana Miličević, Danjel Leone, Saša Jančar, Giulia Sadlowski, Katerina Macho, Fjona Mezgec, Karin Mezgec, Zorka Miličević, Mitja Stefančič, 1. in 5. r. OŠ "J. Ribičič" — SV. JAKOB. Jana Obad, Ketty Furlan, Vanja Milič, Matej Škerlj, Aljoša Ostrouška, Nina Taha, Nina Milič, Gorazd Milič, Suzi Gilotta, Martina Kralj, Petra Šegina, Nataša Milič, Goran Simoneta, 4. in 5. r. OŠ "1. maj 1945" — ZGONIK. Elena Agostini, Valentina Battigelli, Igor Černjava, Damjan Pahor, Andrej Hrovatin, 3. in 4. r. OŠ "J. Srebrnič" — GABROVEC. Sheila Perossa, Lorena Tegacci, Sladjan Pantič, Corrado Bernetti, Alex Škerlavaj, Pamela Spacal, Gerardo Tolentino, Manuela Kresevich, Sara Posar, Robert Pecchiari, Stefano Pribac, Danilo Bosari, 2., 3. in 4. r. OŠ "K. Širok" — DONADONI. Jaš Gregori, Jan Gregori, 4. in 5. r. OŠ "K. D. Kajuh" — GROPADA. Tatjana Kobau, 5. r. OŠ "V. Šček" — NABREŽINA. Nataša Selimovič, Mica Meri Nikolič, Giulia Valassi, Iztok Skrinjar, Tina Petkovšek, Manuela Pizent, Roberto Lombardo, 3. r. OŠ "J. Ribičič" — SV. JAKOB.

NAGRADE DOBIJO: Robert Pecchiari, 4. r. OŠ "K. Širok" — DONADONI. Ines Zemlič, 5. r. OŠ "F. S. Finžgar" — BARKOVLJE. Jaš Gregori, 4. r. OŠ "K. D. Kajuh" — GROPADA. Martina Kosmina, 3. r. OŠ PROSEK. Riccardo Polesello, 4. r. OŠ "M. G. Stepančič" — SV. ANA.

REŠITEV UGANK IZ ČETRTE ŠTEVILKE

OSMERKA »PUZZLE«. *Rešitev* = Marušič.

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA. Kam Ivek, Ana, Irena, mar, kajak, etika, akt, Lenart, OU, amen, Ross, rast, Goti.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Kaja, apel, ralo, area, Ivan, cvet, kapa, Luka, urin, Aral, leska, Ana, total, TS, uporabnik, RAI, Irena, aga, Nana.
Na sliki = Ivan Cankar.

REŠITVE UGANK IZ 4. ŠTEVILKE SO POSLALI: Iztok Cergol, 4. r. OŠ "F. Milčinski" — KATINARA. Elena Agostini, Damjan Pahor, Igor Černjava, Valentina Battigelli, Andrej Hrovatin, 3. in 4. r. OŠ "J. Srebrnič" — GABROVEC. Simone Tagliolato, Giovanni Tolazzi, 5. r. OŠ ROMJAN — RONKE. Danjel Capponi, Roberto Longo, Marko Kariš, Barbara Gropajc, Silvia Carboni, Andrej Grahonja, 4. in 5. r. OŠ PESEK. Corrado Bernetti, Pamela Spacal, Gerardo Tolentino, Alex Škerlavaj, Eleonora Spacal, Ivana Flego, Nastja Milič, Corinna Candian, 3. in 5. r. OŠ "K. Širok" — DONADO-
 NI. Jaš Gregori, Jan Gregori, 4. in 5. r. OŠ "K. D. Kajuh" — GROPAD. Milena Cossutta, 5. r. OŠ "A. Sirk" — KRIŽ. Edvin Bukavec, 5. r. OŠ PROSEK. Jadranka Križman, 1.a r. SŠ "F. Levstik" — PROSEK. Mitija Vidmar, Arin Marchesi, Martina Cunja, Julij Vanello Premru, Martina Tonet, Daša Stanič, Elia Hrovatin, Sara Bevilacqua, Marko Mahnič, Luka Kafol, Sara Lo Casto, Eugenio Chiarle, Devan Cecchi, Ivan Mikulus, Martina Viviani, Anja Starec, Andrea Hrovatin, Tilen Tavčar, Ines Zemlič, 2., 3., 4. in 5. r. OŠ "F. S. Finžgar" — BARKOVLJE. Ingrid Žagar, Vasja Križmančič, Damir Križmančič, Aleš Gregori, Matej Križmančič, Tanja Ciacchi, Lorenzo Bachi, Ivo Križmančič, Vitomir Križmančič, Martin Grgič, Denis Froglija, Valter Mahnič, Jana Ban, Christian Zottich, Štefan Grgič, Sara Jelich, Marko Berce, Mojca Kovačič, Peter Primosi, Sebastjan Novak, 1., 2., 3., 4. in 5. r. OŠ "P. Trubar" — BAZOVICA. Irena Jelerčič, Maksi Babich, 2. r. SŠ "Sv. Ciril in Metod" — SV. IVAN. Goran Čuk, 2.b r. SŠ "S. Gregorčič" — DOLINA. Devan Santi, Anja Smotlak, Klara Vodopivec, Neda Sancin, Jelka Sancin, Vanja Glavina, 4. in 5. r. OŠ "P. Voranc" — DOLINA. Katja Starec, Christian Sustersich, Davide Tomaselli, Nataša Selimovič, Mica Meri Nikolič, Giulia Valassi, Tina Petkovšek, Iztok Skrinjar, Roberto Lombardo, Manuela Pizent, Erik Sancin, Elisa Frandolič, Marko Mikolj, Mitja Štefančič, Karin Mezgec, Fjona Mezgec, Zorka Miličević, Giulia Sadlowski, Katerina Macho, Saša Jančar, Danjel Leone, Jana Miličević, 1., 3., 4. in 5. r. OŠ "J. Ribičič" — SV. JAKOB. Riccardo Polesello, Giuliano Stibiel, Elio Lobascio, Christian Zotti, Valentina Smotlak, 4. r. OŠ "M. Gregorič Stepančič" — SV. ANA. Nicoletta Dessi, Jasmina Kralj, Martina Coretti, Katy Maurel, Biserka Cesar, Tilen Kralj, Karin Crissani, Federica Dagostini, 1., 2., 3. in 5. r. OŠ "P. Tomažič" — TREBČE. Vanja Milič, Jana Obad, Ketty Furlan, Gorazd Milič, Suzi Gilotta, Petra Šegina, Nataša Milič, Goran Simoneta, Roby Paoletič, Sara Škerk, Matej Škerlj, Aljoša Ostrouška, Barbara Antonini, Andrej Budin, 4. in 5. r. OŠ "1. maj 1945" — ZGONIK.

NAGRADE DOBIJO: Devan Santi, 4. r. OŠ »P. Voranc« — DOLINA. Iztok Cergol, 4. r. OŠ »F. Milčinski« — KATINARA. Simone Tagliolato, 5. r. OŠ ROMJAN — RONKE. Barbara Gropajc, 5. r. OŠ PESEK. Irena Jelerčič, 2. r. SŠ »Sv. Ciril in Metod« — SV. IVAN.

Mesečnik (10 številik) — Izdaja: **Založništvo tržaškega tiska, Trst** — Glavni in odgovorni urednik: **Lojze Abram** — Uredniški odbor: **Marij Čuk, Nataša Kalc, Kristina Kovačič, Vera Poljšak, Magda Tavčar** — Uredništvo: **Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534** — Uprava, fotostavek in ekspedit: **Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 7796600, 7796610** — Tisk: **Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151** — Posamezna številka: **3.000 lir, dvojna: 4.000 lir, naročnina: 20.000 lir**

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)